

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 354
§ 129

10.08.2021
12.04.2022

Ympäristönsuojelun yhteistä toimielintä koskeva sopimus

346/00.04.01/2021

Khall 10.08.2021 § 354

(Lisätietoja: Kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830)

Kunnanhallitus päätti merkitä 30.03.2021 § 151 oman ympäristönsuojelun palvelun vaihtoehtoisista ratkaisuista tiedoksi alla kerrotun ja päätti käynnistää valmistelut Kittilän kunnan liittymisestä osaksi Arktisen Lapin ympäristönsuojelua, koska se palvelee sijainniltaan ja toiminta-ajatukseltaan Kittilän kunnan ympäristönsuojelun tarpeita

”Naapurikunnissa ympäristönsuojelun palveluja yli kuntarajojen tuottaa Sodankylän kunta ja Rovaniemen kaupunki.

Arktisen Lapin Ympäristönsuojelu vastaa Sodankylän, Inarin, Muonion, Enontekiön ja Utsjoen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä. Vastuukuntana toimii Sodankylän kunta, joka vastaa hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä tehtävien asianmukaisesta hoitamisesta ja oikeellisuudesta.

Yhteistoiminnan järjestämistä varten Sodankylän kunnassa toimii yhteisenä toimielimenä teknisen lautakunnan alainen ympäristöjaosto. Toimielin toimii Sodankylän kunnan organisaatiossa.

Yhteisessä toimielimessä on nykyisin 7 jäsentä; 2 Inarista, 1 Utsjoelta, 1 Enontekiöltä, 1 Muoniosta ja 2 Sodankylästä. Sopijakuntien valtuustot nimittävät jäsenensä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen tässä tarkoitettuun yhteiseen toimielimeen. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitsee jaosto keskuudestaan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on kaksi vuotta alkaen valtuustokauden alusta.

Yhteistoiminnan lähtökohtana ovat kuntalaisille laadullisesti saman tasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. Kunnissa olevat toimipisteet säilytetään.

Ympäristönsuojelun maksut ja taksat yhtenäistetään yhteistoiminta-alueella. Toimielin määrittelee lainsäädännön perusteella ja muutoin määrättävät taksat ja maksut.

Kukin kunta veloittaa toimitilojen vuokraa oman taksansa mukaisesti.

Talousarviossa maksuosuuksina käytetään edellisen vuoden tilin-

päätöksessä vahvistettuja jako-osuuksia. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset yhteistoiminnan hoitamiseen turvataan. Käytännössä maksuosuudet ovat menneet asukasluvun mukaisesti. Vuoden 2022 alusta on tarkoitus siirtyä kulupohjaiseen maksuosuuteen.

Sopimus voidaan irtisanoa tammikuussa sen kalenterivuoden aikana, minkä lopussa aikoo erota yhteistoiminnasta.

Rovaniemen ympäristönsuojelu tekee yhteistyötä Kolarin, Pellon, Ranuan, Tervolan ja Ylitornion kuntien kanssa. Yhteistyö pitää sisälleen ympäristönsuojeluviranomaiselle lainsäädännöllä määrättyjen tehtävien kuten lupa- ja valvonta-asioiden hoitamisen. Rovaniemen kaupunki toimii vastuukuntana ja ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta. Kunta nimeää lautakuntaan yhden jäsenen, joka osallistuu yhteisten asioiden käsittelyyn.

Rovaniemen kaupunki vastaa sopimuksen aiheuttamasta taloudenhoidosta oman organisaation mukaisella tavalla. Samoin Rovaniemen kaupunki osoittaa tehtävien hoitoon tarvittavat tilat, kalusteet ja varusteet. Henkilökunta toimii Rovaniemen kaupungin tiloissa. Yhteistyö sisältää tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen asiantuntijatehtävät maankäytön suunnitteluun ja YVA-hankkeisiin.

Kustannukset sovitaan yhteistoimintasopimuksessa, joka pohjautuu kunnan aikaisempaan talousarvioon. Summaa tarkistetaan, mikäli palvelutasoa vaaditaan muutettavaksi.

Sopimus voidaan irtisanoa 9 kuukauden irtisanomisajalla päättymään seuraavan vuoden alusta lukien.

Suurin ero edellä mainitun kahden ympäristönsuojelun palveluja tuottavan kunnan/kaupungin välillä on se, että Rovaniemellä on toimipiste kaupungissa ja tehtäviä hoidetaan vastuualueittain eri henkilöiden toimesta kaupungista käsin. Vastaavasti Arktisen Lapin (Sodankylä) ympäristöpalvelut tuotetaan kohdekunnassa olevan työntekijän toimesta.

Molemmissa ympäristönsuojelupalveluja tuottavassa kunnassa on hyötynä se, että eri kunnissa ympäristönsuojelulakia tulkitaan saman tasoisesti saman palvelutuottajan alueella. Etuna on myös suurempi organisaatio, jossa on tietoa ja tukea saatavissa helpommin kuin yksin/kaksin toimiessa. Henkilöstön vaihtuvuudesta aiheutuvat tiedon siirron ongelmat ovat pienessä organisaatiossa monesti työläitä ja aikaa kuluttavia.

Molemmat ympäristönsuojelun palveluja tuottavat kunnat eivät näe

esteitä Kittilän kunnan mukaan tulolle. Ympäristönsuojelun yhteistä toimielintä koskeva sopimus Sodankylän kanssa edellyttää molemmissa kunnissa valtuuston päätöstä. Rovaniemen kaupungin kanssa tehtävä yhteistoimintasopimus ympäristönsuojelun tehtävien hoitamisesta edellyttäisi Rovaniemen kaupungilta ympäristölautakunnan päätöstä.”

Kuntien kanssa käytyihin neuvotteluihin perustuen on valmisteltu oheismateriaalina oleva ympäristönsuojelun yhteistä toimielintä koskeva sopimusluonnos, jossa todetaan henkilöstön osalta, että se on Sodankylän kunnan palveluksessa (vastuukunta).

Vastuukunta perustaa tarvittavat virat. Kittilän kunnan virkasuhteessa olevat ympäristönsuojelun viranhaltijat siirtyvät vastuukunnan palvelukseen kunnallisista viranhaltijoista annetun lain liikkeen luovutusta koskevien määräysten mukaisesti 1.1.2022 lukien.

Tämän sopimuksen liitteeksi laaditaan erillinen henkilöstösuunnitelma, jossa nimetään siirtyvät viranhaltijat sekä sovitaan vastaavien virkojen perustamisesta vastuukuntaan sekä siirtyvän henkilöstön asema vastuukunnan organisaatiossa sekä todetaan tarvittavat henkilöstöresurssit. Henkilöstösuunnitelma vahvistetaan vuosittain talousarvion hyväksynnän yhteydessä.

Ympäristönsuojelun yhteistä toimielintä koskevan sopimusluonnoksen osapuolet ovat Inarin, Utsjoen, Enontekiön, Muonion, Kittilän ja Sodankylän kunnat. Vastuukuntana toimii Sodankylän kunta.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää, että asia käsitellään yhteistoimintamenetelyssä ja siitä kuullaan asianosaisia.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Tauko pidettiin klo 13.29 - 13.43.

Khall 12.04.2022 § 129

Kunnanhallitus on pyytänyt 14.9.2021 rakennus- ja ympäristölautakunnalta lausuntoa kunnan ympäristönsuojelun palveluiden mahdollisesta uudelleen järjestämisestä 1.1.2022 lukien. Lausunnossa pyydetään tuomaan esille asioita, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut asiassa lausunnon 29.09.2021§ 134 seuraavasti:

"Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto koskien ympäris-

*tösuojelun palveluiden mahdollista uudelleen järjestämisestä
1.1.2022 lukien*

Kittilän kunta valmistelee ympäristönsuojelun tehtävien siirtoa Sodankylän kunnalle 1.1.2022 alkaen. Arktinen Ympäristönsuojelu hoitaa Utsjoen, Inarin, Sodankylän, Muonion ja Enontekiön kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen tehtäviä. Tarkoituksena olisi yhdistää valvonnat ja Kittilään jäisi kaksi virkahenkilöä.

Ympäristösihteeri:

Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoidon kannalta on eduksi, että tieto viranomaiselta kuntalaisille ja kuntalaisilta viranomaisille liikkuu sujuvasti ja luottamus ja viestintä on molemminpuolista. Sopimusluonnos on tehty pienen jaoksen mallilla ja kokoontumisvälit ovat niin pitkiä, ettei tiedon siirtymisen varmistamisesta juurikaan voida puhua.

Arktisen ympäristönsuojelun kehittämistyö ja elinympäristön tilan seuranta ei käy ilmi po toimielimen talousarviosta. Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on kuunnellut kuntalaisia ja suunnannut lakisääteistä ympäristön tilan seurantaan kriittisiin kohteisiin, viimeisimpänä Loukiseen johdettavan purkupuutken vaikutusten selvittäminen kuntalaisten varoilla ja yhteistyössä Agnico Eagle Kittilän kaivoksen kanssa. Kaivoksen yhteistyöryhmän toiminta lisää tiedonkulkua kaivokselta viranomaiselle ja viranomaiselta ja kuntalaisilta kaivokselle.

Sopimuksessa mainitaan noudatettavan sopimusta ja Sodankylän kunnan hallintosääntöä. Jaoksen kokoonpano on kuitenkin Sodankylän kunnan hallintosäännön vastainen. Sodankylän kunnan hallintosäännön mukaan jaoksen jäsenistä yli puolet on oltava sodankyläläisiä lautakunnan jäseniä. Tämä johtaisi Sodankylän vallan yksinkertaiseen enemmistöön jaoksessa. Mikäli jaoksen kokoonpanoa muutetaan siten, että Kittilän kunta on mukana Arktisessa ympäristönsuojelussa, on Sodankylän kunnan muutettava hallintosääntöään.

Riippumaton ja puolueeton ympäristönvalvonta ei riipu sen koosta. Riittävä resurssien varaaminen, ammattitaidosta ja koulutusmahdollisuuksista huolehtiminen, riippumattomuuden varmistaminen ja työn vaativuuden mukainen palkkaus omana työnä tehtävänä ympäristönsuojeluviranomaisena turvaa tällä hetkellä parhaiten Kittilän kunnan alueen ympäristön tilan kuntalaisten eduksi.

Ympäristönsuojeluviranomainen ei kannata tehtävien siirtoa Sodankylään.

Päätös:

Ympäristösihteerin esitys hyväksyttiin yksimielisesti lautakunnan lisämin perustein.

Lautakunnalta on pyydetty lausuntoa uudelleen järjestelyitä koskien, mutta koska asiasta on vielä niin vähän tietoa saatavilla, lautakunta näkee paremmaksi lähettää tämän neuvottelutilaisuuden muistion lausuntopyynnön vastineeksi.

Lautakunta katsoo puutteeksi, ettei ympäristötarkastajaa ja sihteerinä ehditä kuulla tässä vaiheessa. Kuulemiset tulisi suorittaa vasta, kun nämä työntekijät ovat päässeet aloittamaan viroissaan.

Ei nähdä tarpeelliseksi miettiä liittymistä tässä vaiheessa, kun viroissa on aloittamassa uusi ympäristösihteerin ja ympäristötarkastajan. Nähdään paljon potentiaalia, että saadaan ympäristötoimiala kehittymään ja toimimaan paremmin jatkossa.

_____ "

Asiassa on kuulu teknistä johtajaa, toimistovirkailijaa, rakennustarkastajaa, vt. ympäristösihteerinä sekä ympäristösihteerinä ja ympäristötarkastajaa. Asianosaisia on kuultu hallintolain 36 §:n ja 34 § 1 mom mukaisesti.

Syksyn kuulemistilaisuudessa nostettiin esille mm. kunnan ympäristövalvonnan tilanne viranhaltijoiden puutteen vuoksi, joka on kuitenkin korjaantunut lokakuussa 2021. Edelleen tuotiin, esille että työntekijöitä tarvitaan edelleen Kittilässä ja että muutos ei vähennä työmäärää. Toisessa kuulemistilaisuudessa ja vastineissa tuotiin esille tämänhetkinen ympäristösuojelun hyvä viranhaltijatilanne, ympäristösuojelun laatukysymykset ja kehittäminen mm. ympäristöseuranta. Lisäksi nostettiin esille viranhaltijoiden mahdollinen virkapaikka ja tehtäväkuvat, lupa-asioiden nopeahko käsittely nykymallilla, lupamaksujen saaminen kuntaan sekä osaamisen kehittäminen laajemmalla yksikössä. Yhteenvedon nykyisessä tilanteessa voidaan todeta, että tässä tilanteessa ei ole perusteltua lähteä yhteistoimintaan, kun huomioidaan em. näkökohdat ja kuulemisissa esitetyt asiat.

Asiassa on kuultu em. tavalla henkilöä ja järjestetty kaksi (2) kuulemistilaisuutta 24.9.2021 ja 25.2.2022. Ympäristösihteerin ja ympäristötarkastajan ovat jättäneet lisäksi vastineensa asiaan. Kuulemistilaisuuksien muistiot ja vastineet (2 kpl) ovat nähtävillä kokouksessa.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää, että Kittilän kunta ei jatka neuvottelua ympäristönsuojelun yhteistoiminnasta.

Päätös:
Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan esityksen.
